

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

A szőlőtermesztési és borászati ágazat gazdasági vonatkozásai.

Veszprémi Csilla

Vidékfejlesztési agrármérnök MSc. szak, levelező tagozat

Szőlészeti-Borászati Intézet

Belső témavezető: Dr. Szabó Péter, egyetemi adjunktus, MATE Georgikon Campus

Ahogy a világ, úgy Magyarország szőlő- és borágazata átrendeződött az utóbbi évtizedekben. A rendszerváltás után megjelentek a kistermelők, akik nem rendelkeztek sem kapcsolati tőkével, sem művelőeszközökkel. Ezért felismerték az integrációs szervezetek létrehozásának fontosságát mind művelés, mind értékesítés szempontjából. Emellett létrejött a Hegyközségi rendszer, majd az európai Unióhoz való csatlakozáskor országunkban is bevezették az eredetvédelmi szabályozást az ágazatban. Vizsgálatomat a Balatonboglári borvidék tekintetében folytattam. Célom, hogy egy képet adjak az integrációban részt vevő szőlőtermelők jelenlegi helyzetéről. Fő kérdés, hogy megéri-e integráció tagjaként a termékleírásokban meghatározott mennyiségek mellett minőségi szőlőt termelni?

Elsősorban primer (személyes megfigyelés, kérdőív készítése) és szekunder (Hegyközségek Nemzeti Tanácsától, integrációs szervezetektől, termelőktől kapott, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának, a Nemzeti Jogszabálytárnak és a Magyar Államkincstár Mezőgazdaság és Vidékfejlesztésnek a honlapján talált adatok) adatgyűjtésen alapuló kutatást folytattam. A vizsgált időszak a 2017-2021. évek közötti intervallumot foglalja magába.

A borvidék területe a vizsgált időszakban nem csökkent, hanem kis mértékben növekedett. Ezzel szemben, viszont a tagok száma jelentősen csökkent, ami a birtokok átrendeződésének következménye. Az átrendeződés viszont a szőlőárak emelkedésének hiányának és a művelési költségek emelkedésének tudható be. Mivel nagyon sok olyan termelő van, aki integrációban részt vesz és a birtoka kisebb 1 hektárnál, tehát támogatásokat nem tud igénybe venni, a bevételüket meghaladja a kiadás az utolsó években.

A vizsgálat során megállapítható, hogy akiknek 1 hektár alatti (jövedelemkiegészítőként funkcionál) a területük, az utóbbi időben nem éri meg a szőlőtermesztés. Akik főállásban foglalkoznak szőlővel, nekik a 10 hektár az a területnagyság, ami felett már megéri. Ahhoz, hogy ez a küszöbérték elmozduljon, véleményem szerint az egyik lehetőség a felvásárlóknak, integrátoroknak és a termelőknek együttesen kell meghatározni a szőlőárat, egymás költségeinek igényeinek figyelembevételével. A másik pedig a termésmennyiségek ne hektárra, hanem töre legyen megállapítva a tőszámok változása miatt.